سپهر غرب روزنامه صبح غرب کشور

تلفن دفتر مرکزی: ۳۱۳۳۰ - ۰۸۱ | امور مشترکین: ۰۹۱۸۳۱۶۸۵۷۴
صاحب امتیاز روزنامه: ۰۹۱۸۸۱۲۱۵۴۱ | آگهی‌ها: ۳۸۲۵۴۰۴۰ - ۰۸۱
پیامک: ۳۰۰۰۱۸۱۸۶۰ | ارتباط با تحریریه: ۳۸۲۷۲۹۳۹ - ۰۸۱ | دورنما: ۳۸۲۸۱۸۴۹-۰۸۱
گستره توزیع: استان‌های ایلام - کرمانشاه - کردستان - مرکزی - همدان

مرا اسکن کنید

چهارشنبه ۲۰ مهر ۱۴۰۱
سال سیزدهم شماره ۲۴۱۳

حدیث

امام رضا علیه‌السلام شب‌ها در بسترش بسیار قرآن می خواند و هرگاه به آیه‌ای که در آن از بهشت یا آتش یاد شده بود می‌رسید، می‌گریست و بهشت را از خدا مسئلت می‌کرد و از آتش به او پناه می‌برد.

عیون اخبار الرضا علیه‌السلام: ج ۲، ص ۱۸۲

روزنامه صبح غرب کشور
صاحب امتیاز: مسعود جواندل | مدیرمسؤول: سید حسن قشمي | سردبیر: زهره پوروهابی
چاپ: پیام رسانه | نشانی تحریریه: همدان، خیابان پاستور، کوچه شهید عزیزیان، پلاک ۵۹

سنندج ۱۰ | ۳۱ | ایلام ۱۶ | ۳۱ | مرکزی ۶ | ۲۶ | کرمانشاه ۱۱ | ۳۱ | همدان ۷ | ۲۷

www.sepehrgharb.ir Email: sepehrgharb.news@gmail.com sepehrgharb_live

شاهد

ما همه رفتار و کردارمان را به امام امت، آن پیر جماران مدیون هستیم؛ او به مردم یاری قرآن و ائمه اطهار (ع) را آموخت.

شهید سیدامیر فدایی فروتن

امیراسماعیل آذر:

شعر حافظ همچو گهواره‌ای از ازل تا به ابد تاب می خورد

از آغاز تا فرجام شعر حافظ مملو از اشارات قرآنی است

سپهرغرب، گروه دُرهای دَری – فاطمه فراقیان: مجری و کارشناس معروف برنامه‌های ادبی با اشاره به اینکه شعر حافظ همچو گهواره‌ای از ازل تا به ابد تاب می‌خورد، ابراز کرد: «ابد» زمان بی‌پایان و «ازل» زمان بی‌آغاز است و همان‌طور که این زمان‌ها به بی‌نهایت و ابدیت وصل می‌شوند، شعر حافظ نیز چنین حالتی دارد.

ماه مهر با بزرگداشت رندی خوش‌سخن به‌نام «حافظ»، مهرش فزون‌تر شده؛ شاعری که آوازه‌اش مرزها را درنوردیده است. خواجه شمس‌الدین محمد بن بهاءالدین حافظ شیرازی، شاعر غزل‌سرای فارسی‌زبان سده هشتم بوده که گویا زاده ۷۲۷ هجری قمری و درگذشته ۷۹۲ هجری قمری در شیراز است؛ این شاعر محبوب، مشهور به لسان‌الغیب بوده و همچنین به ترجمان‌الاسرار، لسان‌العرفا و ناظم‌الاولیا نیز معروف است.

گرایش حافظ به شیوه سخن‌پردازی خواجوی کرمانی مشهور است و خودش از مهم‌ترین اثرگذاران بر شاعران بعدی شناخته می‌شود. حافظ را چیره‌دست‌ترین غزل‌سرای زبان فارسی می‌دانند، نوآوری اصلی وی در تک‌بیت‌های درخشان، مستقل و خوش‌مضمونی بوده که سروده و همچنین تلفیق هنرمندانه غزل عارفانه و عاشقانه.

فال حافظ یکی از پُرطرفدارترین فال‌ها در میان ایرانیان است و امروزه در هر خانه ایرانی یک دیوان حافظ یافت می‌شود و مردم ما طبق سنت و رسوم قدیمی در روزهای ملی یا مذهبی نظیر نوروز و شب یلدا، بر سر سفره هفت‌سین یا شب‌چره، با کتاب حافظ فال می‌گیرند که همین موضوع به‌خوبی تلفیق فرهنگ ایرانی و اسلامی (زیرا تفأل زدن به دیوان حافظ شاید به این جهت است که آیات قرآن در آن تبلور یافته) را نشان می‌دهد و نیز آنکه این شاعر تا چه حد به زندگی ایرانیان راه یافته است.

با آنکه ما در ادب فارسی قبل از حافظ بزرگان ادیبی همچون فردوسی، سنایی، سعدی، مولانا و دیگران را داریم، اما این شاعر با «رندی» مخصوصش، خود را در صدر مجلس همه شعرا نشانده است و امروز او و اشعارش نه‌تنها در ایران آوازه دارند، بلکه در دنیا نیز نام‌بردار هستند.

حافظ در شعرسرایی مانند زنبور عسل عمل کرده؛ یعنی گل‌های ادب پارسی را گلچین کرده و

> **نویسنده کتاب «قرآن در شعر فارسی» با اشاره به اینکه باید به مهم‌ترین ویژگی شعر حافظ نیز اشاره کرد که به‌خصوص در غزلیات وی عیان است، عنوان کرد: در شعر حافظ چندپهلو بودن واژگان را به‌وفور شاهد هستیم؛ هیچ واژه‌ای در اشعار وی اتفاقی ظاهر نمی‌شود و گاهی یک کلمه چند معنی می‌دهد که این ایهام و چندبُعدی بودن شعر شاعر، بر شگرفی آن تأثیر بسیاری دارد.**

محصولی متفاوت همچون عسل به‌وجود آورده است. ویژگی خاص اشعار حافظ ایجاز بوده که متأثر از شیوه قرآن است و این ویژگی سبک خاص او را تشکیل می‌دهد.

دوره تاریخی سخت زندگی شاعر زبان او را گاهی نیش‌دار می‌کند و طنز تلخ به‌وفور در اشعارش دیده می‌شود؛ حافظ از ریا به ستوه آمده و خود را هم‌ردیف بدطینتان خوب‌نما کردن، برایش ننگ است. بنابراین در اشعارش به ستایش رند، خرابات، شراب و غیره برمی‌خوریم که به این طریق خود را مقابل ریاکاران قرار می‌دهد.

با این مقدمه به سراغ نویسنده کتاب‌های «حافظ در آن سوی مرزها»، «قرآن در شعر فارسی» و غیره، مجری و کارشناس معروف برنامه‌های ادبی و پژوهشگر ادبیات فارسی رفتیم تا با ما از حافظ بگوید:

امیراسماعیل آذر با طرح این پرسش که آیا انسان هزار سال دیگر نیز اگر غزل حافظ را بخواند، مثل انسان امروز از محتوای آن لذت می‌برد یا خیر؟ گفت: جواب و فرضیه این پرسش، «آری» است؛ انسان هزار سال دیگر نیز اگر غزل حافظ را بخواند، مثل انسان امروز از محتوای آن لذت می‌برد.

وی با بیان اینکه حال باید دانست که دلیل آن چیست و چطور چنین چیزی ممکن است؟ ابراز کرد: اگر از بنده بپرسند حافظ در چه سالی متولد شد؟ خواهم گفت در «ازل» و اگر بپرسند در چه زمانی وفات یافت؟ می‌گویم در «ابد».

آذر با اشاره به اینکه شعر حافظ همچون گهواره‌ای از ازل تا به ابد تاب می‌خورد، افزود: همان‌طور که خود او می‌گوید «از کران تا به کران لشکر ظلم است ولی/ از ازل تا به ابد، فرصتِ درویشان است»؛ ابد زمان بی‌پایان و ازل زمان بی‌آغاز است و همان‌طور که این زمان‌ها به بی‌نهایت و ابدیت وصل می‌شوند، شعر حافظ نیز چنین حالتی دارد.

این پژوهشگر با بیان اینکه پرسش مطرح بعدی این است که شعر حافظ چه ویژگی‌ها و خصایصی دارد که به چنین جایگاهی رسیده است؟ اذعان کرد: باید گفت هر شعری که دارای چهار عنصر فرهنگ، اسطوره، عاطفه و موضوعات انسانی (در بُعد کلی‌تر جامعه) باشد و از این چهار چشمه بهره برده باشد، قابل پسند برای خواننده می‌شود؛ شعر حافظ تمام این ابعاد را دارد.

نویسنده کتاب «قرآن در شعر فارسی» با اشاره به اینکه نکته قابل بحث دیگر در مورد شعر حافظ این است که با دین رابطه دارد، اظهار کرد: واژگانی مانند محراب، مسجد، منبر و غیره در شعر حافظ، وی را در این مرز قرار می‌دهد.

وی با بیان اینکه در جای‌جای شعر حافظ از مفاهیم قرآنی بهره برده شده است، گفت: برای نمونه وقتی می‌سراید «گرت هواست که معشوق نگسلد پیوند/ نگاهدار سر رشته تا نگه دارد»، این آیه را به ذهن متبادر می‌کند «اوْفُوا بِعَهْدِی أُوفِ بِعَهْدِکُم» و یا وقتی می‌گوید «گر رنج پیش آید و گر راحت ای حکیم/ نسبت مکن به غیر که این‌ها خدا کند»، آیه «وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ» به یاد می‌آید و مفهومش هم این بوده که اگر غم و مشکلی و یا بهجت و راحتی پیش آید، همه از طرف خدا است.

آذر با اشاره به اینکه از آغاز تا فرجام شعر حافظ مملو از اشارات قرآن مجید است، افزود: از این منظر اثر حافظ در آستانه مسائل دینی قرار می‌گیرد.

مجری و کارشناس معروف برنامه‌های ادبی با بیان اینکه مسئله بعدی قابل ذکر در این مقال «سیاست» در شعر حافظ است، ابراز کرد: گاهی شاعر در شعرش چهره جدی سیاسی دارد؛ برای مثال وقتی می‌سراید «دو یار زیرک و از باده کهن دومنی/ فراغتی و کتابی و گوشه چمنی/ من این مقام به دنیا و آخرت ندهم/ اگرچه در پیَم افتند هردم انجمنی» (دو من در روزگار حافظ معادل اندازه‌ای در حدود ۸۰۰ گرم بوده است) باید گفت که این غزل بعد از حمله مغول و تیمور که به ایران حمله و کشور را ویران کردند، سروده شده است؛ حافظ در شرایط آن زمان نمی‌تواند واضح حرف بزند، بنابراین این مطلب سیاسی را این‌گونه در لفافه و با ایهام وابهام بیان می‌کند و در ابیات بعدی غزل وقتی می‌گوید «از این سموم که بر طرف بوستان بگذشت/ عجب که بوی گلی هست و رنگ نسترنی»، منظورش از سموم مغول و تیمور (سموم نوعی باد است که تمام درختان را از شدت داغی خشک می‌کند) و بوستان هم استعاره از ایران بوده و در ادامه وقتی از کلمه «عجب» استفاده می‌کند، باید گفت که حافظ هرجا از این واژه بهره می‌برد، می‌خواهد موضوع مهمی را بیان کند و در اینجا تعجبش از این است که با اینهمه خرابی و قتل و غارتی که مغول و تیمور انجام داده‌اند، هنوز هم مردم دلخوشی دارند و خوش هستند.

■ در شعر حافظ یک جهان تجربه، معنی و شگرفی نهفته است

این پژوهشگر با اشاره به اینکه در آخر باید به مهم‌ترین ویژگی شعر حافظ اشاره کرد که به‌خصوص در غزلیات وی عیان است، عنوان کرد: در شعر حافظ چندپهلو بودن واژگان را به‌وفور شاهد هستیم؛ هیچ واژه‌ای در اشعار وی اتفاقی ظاهر نمی‌شود و گاهی یک کلمه چند معنی می‌دهد که این ایهام و چندبُعدی بودن شعر شاعر، بر شگرفی آن تأثیر بسیاری دارد.

وی با بیان اینکه برای نمونه فوق می‌توان به مصرع «چو دست بر سرِ زلفش زنم به تاب رَوَد» اشاره کرد، گفت: در این مصرع «به تاب رود» را هم می‌توان «عصبی می‌شود» معنی کرد و هم «تاب می‌خورد و حلقه می‌شود».

آذر در پایان سخنان خود با اشاره به اینکه بنا بر این دلایل همان‌طور که ابتدای گفت‌وگو عنوان کردم شعر حافظ هیچوقت در عالم گم نمی‌شود و محبوبیت خود را از دست نمی‌دهد، افزود: در شعر وی یک جهان تجربه و معنی نهفته است. غزلیات حافظ پُر از حلاوت و شیرینی بوده؛ در فرجام این بحث لازم به ذکر است که شاعر حتی در وسط غزل که قالبی برای بیان عشق بوده، حکمت درس می‌دهد؛ آنجا که می‌سراید «هر وقتِ خوش که دست دهد مغتنم شمار/ کس را وقوف نیست که انجامِ کار چیست/ پیوندِ عمر بسته به موییست هوش دار/ غمخوارِ خویش باش، غم روزگار چیست؟» و یا «بر لبِ بحرِ فنا منتظریم ای ساقی/ فرصتی دان که ز لب تا به دهان این‌همه نیست».

معاون استاندار کرمانشاه:

منابع مطالعه باید راحت‌تر در دسترس مردم قرار بگیرد

سپهرغرب، گروه دُرهای دَری: سرپرست معاونت سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری کرمانشاه با تأکید بر اینکه دنیا درحال تغییر است و باید تغییرات را بپذیریم، گفت: باید همچنان که ارزش فرهنگ مکتوب را حفظ می‌کنیم، به ارائه خدمات تولید کتاب‌های فایل فشرده نیز بپردازیم تا منابع بیشتر و راحت‌تر در دسترس قرار گیرد.

«محمد پورهاشمی» روز دوشنبه در سومین جلسه انجمن کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه در استانداری افزود: سطح سواد عمومی و یا تخصصی افراد جامعه ما از بسیاری افراد شاغل شاید بالاتر است، اما سطح فرهنگ عمومی مردم خیلی تغییری نکرده که نشأت‌گرفته از عدم مطالعه عمومی برخی افراد جامعه است و ما مسئولان امر باید برای این شکاف فرهنگی عدم مطالعه راهکارهای صحیح و اصولی پیدا کنیم و آن را در اولویت قرار دهیم.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: همه ما در قِبال کتاب‌خوان کردن افراد جامعه مسئولیم و این کار باید خروجی داشته و برای مردم ملموس باشد، بنابراین باید مشکل این مسئله را پیدا کنیم که چرا فرد برای غذا خوردن جسم خیلی وقت می‌گذارد، اما برای کتاب خواندن که غذای روح است، هیچ وقت و برنامه ای ندارد.

سرپرست معاونت سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری گفت: کتابخانه ساختن کار ارزشمندی بوده، اما کتاب‌خوان کردن افراد و کتاب‌خوان شدن مردم از آن ارزشمندتر است.

پورهاشمی با پیشنهاد اینکه در جلسات انجمن از حضور ذینفعان هم استفاده کنیم، افزود: اشخاص عمومی جامعه یعنی مخاطبان کتاب‌خوانی و اعضای خوش‌ذوق کتابخانه را هم در جمع خود دعوت کنیم تا شاید نظرات عمومی در تصمیم‌گیری‌های ما در جلسات انجمن مؤثر و مفید واقع شود.

وی بیان کرد: با توجه به فعالیت‌های ارزشمند فرهنگی، ترویجی، کتابخانه‌های عمومی و تبدیل شدن کتابخانه‌ها به پایگاه‌های فرهنگی و اجتماعی، علاقه‌مند کردن افراد جامعه به کتاب خواندن از کارهای اصلی کتابخانه‌های عمومی است.

استاد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه رازی کرمانشاه نیز در این جلسه گفت: کم بودن سرانه مطالعه فراگیر شده و زمینه پژوهش و تحقیق علمی در سازمان‌ها، مؤسسات و دانشگاه‌ها کاسته شده و فضای مجازی در این موضوع بی‌تأثیر نبوده است.

«محمود مرادی» افزود: برای افزایش این مقوله باید زمینه زیرساخت‌های علمی برای افراد پژوهشگر و محقق ایجاد شود، زیرا تکمیل ساختمان کتابخانه مرکزی استان یکی از این زمینه‌ها است؛ بنابراین باید در اولویت مسائل فرهنگی قرار گیرد.

وی اظهار کرد: زنان خانه‌دار جامعه مطالعه ندارند و یا مطالعه کمی دارند، بنابراین با توجه به اینکه بنیان مدیریت خانواده را مادران به‌عهده دارند، باید برای کتاب‌خوان شدن مادران و زنان خانه‌دار بیش‌ازپیش تلاش کنیم؛ زیرا اگر بخواهیم جامعه ما رشد و توسعه داشته باشد، باید به مسائل کتاب‌خوانی و گسترش آن بیشتر اهمیت داده شود.

در استان کرمانشاه با بیش از دو میلیون نفر جمعیت، ۹۰ باب کتابخانه عمومی نهادی و ۲۳ باب کتابخانه مشارکتی با سازمان‌ها و ادارات فعال بوده و اکنون یک میلیون و ۲۳۷ هزار و ۸۱۵ جلد کتاب در این کتابخانه‌ها موجود است.

همچنین تعداد ۵۴ هزار نفر عضو کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه هستند که زیربنای کتابخانه‌های نهادی در استان ۳۹ هزار و ۸۹۴ متر مربع است.

رونمایی از نسخه خطی نفیس و قدیمی دیوان حافظ

سپهرغرب، گروه دُرهای دَری: آیین بزرگداشت روز حافظ و رونمایی از نسخه خطی نفیس و هنری قدیمی دیوان حافظ، متعلق به سه قرن گذشته که به‌تازگی توسط سازمان اسناد و کتابخانه ملی خریداری شده است، برگزار شد.

به گزارش سپهرغرب و به نقل از روابط عمومی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، این سازمان در آستانه روز بزرگداشت حافظ، مراسم بزرگداشت این روز را با سخنرانی حسن انوری، عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی در روز سه‌شنبه (۱۹ مهرماه) ساعت ۱۰ در سالن فرهنگ مرکز همایش‌های بین‌المللی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران برگزار کرد.

براساس این خبر، رونمایی از نسخه خطی نفیس و هنری قدیمی دیوان حافظ، متعلق به سه قرن گذشته، دیگر برنامه این نشست بود.

این درحالی است که تذهیب‌های هنری و ۹۴ نگاره مرتبط با ابیات در هر صفحه، ازجمله ویژگی‌های این نسخه قدیمی است.

پیام مدیرعامل کانون به‌مناسبت هفته ملی کودک؛

پیامم را بر بال کبوترهای دوستی برای شما می‌فرستم

سپهرغرب، گروه دُرهای دَری: مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به‌مناسبت روز جهانی و هفته ملی کودک در پیامی این روز را گرامی داشت.

به گزارش سپهرغرب و به نقل از اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل کانون، متن پیام حامد علامتی، نویدبخش صلح و دوستی و به شرح زیر است:

یک روز در تقویم مانند جواهر می‌درخشد؛ روزی به نام کودکان و برای تمام کودکان.

پیامم را بر بال کبوترهای دوستی برای شما می‌فرستم. روزی می‌رسد که هیچ کودکی در دنیا غمگین، بیمار یا گرسنه نباشد.

روزی که جهان مثل دنیای ساده و صمیمی کودکان باشد، رنگارنگ مثل مداد رنگی‌هایتان و زیبا مثل خنده‌هایتان.

آن روز تمام کودکان دست در دست هم بادبادک‌ها را به آسمان می‌فرستند و رنگین‌کمان صلح و دوستی را در آسمان دنیا نقاشی می‌کنند.

آن روز دنیا پر از پروانه خواهد شد،

خورشید از دفتر نقاشی شما طلوع خواهد کرد و زمین، گهواره‌ای برای آرامش و امید خواهد بود.

روزی که در کنار همدیگر، لحظه‌های شیرین کودکی را به دنیای شگفت‌انگیز بزرگ‌سالی، پیوند می‌زنیم.